

De didactische route

Op het Iselinge-lesvoorbereidingsformulier vind je ruimte voor jouw didactische route. Het is de bedoeling dat je hier de route van jouw les uitwerkt. Let erop dat je bij het ontwerpen van een didactische route uitgaat van wat de kinderen doen tijdens je les. De interventies van jou als leerkracht kun je ook invullen, maar het is belangrijk dat je vooral in stappen aangeeft wat de kinderen doen.

LESVOORBEREIDING

Les- fase / tijd	Didactische route WAT DOEN DE KINDEREN			Interventies van de leerkracht WAT DOET DE LEERKRACHT (Instructie, vragen stellen, regels aangeven, tussentijds nagaan of kinderen het begrijpen...)	Organisatie en hulpmiddelen
	Leerstof	Leerling	Leefwereld		
TNL					
KERN					
AFSL.					

HOE EVALUEER JE OM NA TE GAAN HOE DE KINDEREN HET GEDAAN HEBBEN?

--

De componenten in je didactische route

In het schema vind je de componenten van de didactische route: leerstof – leerling – leefwereld.

Elk van deze componenten zou in een goede les aan bod moeten komen. Een route die dat doet, pendelt tussen de drie componenten. Pendelen is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat leerlingen de leerstof niet alleen begrijpen, maar er zelf ook betekenis aan geven en die stof eventueel kunnen toepassen. Als dat laatste gebeurt, wordt leren voor hen zinvol. De leerling kan er wat mee, hetzij in een van de volgende lessen, hetzij in de leefwereld zelf.

Aan de hand van een voorbeeld willen we je laten zien hoe je een route kunt weergeven in het schema. In een methode voor groep 5 staat een les over het strand. Je kunt deze les op verschillende manieren geven. Dat komt tot uitdrukking in je lesvoorbereidingsschema. Hieronder zie je hiervan enkele voorbeelden.

Didactische route 1 WAT DOEN DE KINDEREN		
Leerstof	Leerling	Leefwereld

X		
Lezen van tekst over het strand.		
	X	
Vragen beantwoorden bij de leestekst.		

Didactische route 2
WAT DOEN DE KINDEREN

Leerstof

Leerling

Leefwereld

X

In een aantal woorden opschrijven wat je al weet over het strand.

X

Samen met de leraar een woordveld maken over het strand.

X

Lezen van tekst over het strand.

X

Vergelijken met het woordveld: wijzigen? aanvullen?

X

Vragen beantwoorden bij de leestekst.

Didactische route 3
WAT DOEN DE KINDEREN

Leerstof

Leerling

Leefwereld

X

Kinderen nemen foto's mee over hun 'dag aan het strand'.

X

Gesprek over wat er te zien is en over ervaringen van die dag.

X

Een woordveld maken over het strand.

X

Lezen van de tekst over het strand?

X

Vragen beantwoorden bij de leestekst.

X

In ongeveer twintig regels opschrijven wat je zelf belangrijk vindt.

De laatste route laat zien dat er echt gependeld is tussen de drie componenten. De kinderen ontwikkelen concrete beelden. De stof in het leerlingenboek zal daardoor meer gaan leven. En slotte geven ze hun eigen betekenis aan het geleerde. Je ziet dat een breed pendelend leerproces meer tijd zal vragen dan een smal proces, zoals in route 1. Je kunt wel verwachten dat kinderen in route 3 diepgaander en meer betrokken leren. Dat heeft alles te maken met de krachtige leeromgeving die jij creëert.

De haltes in je didactische route: tien werkwoorden

In het lesvoorbereidingsschema vind je dus 3 componenten. De kruisjes die je steeds boven de stappen van jouw didactische route zet geven aan waar het accent bij die stap ligt. Het kan zijn dat het vooral gaat om de leerstof die de leerlingen opnemen, maar het kan ook zijn dat de leerlingen bij die stap vooral ervaren hoe het is om een dag op het strand te zijn. Het is lastig om boven elke stap in je route het kruisje op de juiste plek te zetten. Om je daarbij te ondersteunen maken we gebruik van tien werkwoorden. Deze tien werkwoorden omvatten de meest voorkomende activiteiten in het onderwijs.

Je ziet dat een aantal werkwoorden direct onder een bepaalde component staan. Daarnaast zijn een aantal werkwoorden tussen de componenten in geplaatst. Dat is bijvoorbeeld het geval bij bewerken. Wanneer kinderen iets opgenomen hebben, gaan ze met die stof bijvoorbeeld oefenen. Denk maar aan het maken van invuloefeningen. Dat oefenen gaat nooit zonder dat kinderen ook putten uit wat ze al weten of kunnen. Vandaar dat bewerken tussen leerstof en leerling in staat. Verwerken, doen en maken staan tussen leerling en leefwereld. Hier vinden activiteiten plaats die óf iets doen met de ervaringen, opgedaan in de leefwereld, óf die de leerlingen tot nadenken aanzetten. Dat laatste slaat terug op de component leerling.

Met de stippellijnen bij reflecteren en integreren bedoelen we dat leerlingen alle drie componenten (kunnen) gebruiken om dat toe te passen. In het schema 'onderwijs ontwerpen' met aspecten en activiteiten vind je concrete voorbeelden bij de tien werkwoorden.

Tien werkwoorden in de didactische route		
WAT DOEN DE KINDEREN		
Leerstof	Leerling	Leefwereld

opnemen		openen	
ervaren			
	bewerken		verwerken
		delen	
			doen
			maken
.....reflecteren.....			
.....integreren.....			